

Gör om mig!

Upptäckargudstjänst i Korskyrkan, Borås, Micael Nilsson

Textläsning: Joh 4:7-29

Gör om mig!

Varje Tv kanal med självaktning har något slags gör-om-mig program. Veckotidningarna fylls av gör-om-mig reportage. Det är allt ifrån statliga SVT's lite snällare Go'kväll med ett gör-om-mig inslag som innebär lite hjälp med frisyrer och nya kläder till reklam TVs Extreme makeover där man med hjälp av skönhetsoperationer går mer handgripligt tillväga.

Och är det inte kroppen det handlar om så är det hus och hem. I SVT byggs sommartorpet om. I TV4's Äntligen hemma syr man nya gardiner. Snart uppstår ett slags tävlingsmoment. När Ernst Kirsberger i SVT målar om en dörr och när Martin Timell i TV4 sätter upp en staket kör programledaren i amerikanske Extreme homemakeover fram en bulldozer och river halva huset för att sedan bygga om det till en hightec version av Taj Mahal.

Varför är dessa program och reportage så omåttligt populära? Det finns säkert några olika skäl:

1. Det är naturligtvis intressant att se hur saker och ting förändras. Det är bildmässigt och knyter till vår nyfikenhet. Det har alltså ett underhållningsvärde.

2. Men det finns fler orsaker till varför dessa inslag, program och artiklar dyker upp överallt. Det visar sig att dessa program är understödda av olika företag för att skapa ett behov hos oss. Kanal 5's Roomservice sponsrar t.ex. av en färgtillverkare vars intresse är att folk ska börja måla om därhemma. Det finns ett kommersiellt intresse av att du inte ska vara nöjd med dig själv eller hur du har det.

Jag tänker på min frus faster och farbror uppe i Östergötland som knappt hade en elektrisk apparat i hemmet. De tyckte sig inte behöva sådant. De var mycket förnöjsamma människor. Sådan förnöjsamhet är katastrofal för affärsverksamheten.

Så här skriver Marie Louise Samuelsson i internettidningen Suntliv.nu: *"Läsekretsen får aldrig någonsin invaggas i uppfattningen att de duger som de är, eftersom det då inte finns något skäl att köpa nästa nummer av tidningen. Eller för all del inte heller skäl att köpa andra saker och "det goda livet" har ju blivit något man shoppar ihop...*

Ja, medierna genomsyras av en gör-om-mig-mentalitet, där ett viktigt inslag blivit att ständigt förnya sin bostad. Hemmet är inte alls längre någon borg, utan något vi ska vara lika vagt missnöjda med som med kroppen."

För att framkalla ett konsumtionsbeteende hos dig skapar någon en idealbild av hur du borde se ut, vad du borde äta och hur du borde bo. Konceptet är enkelt. Någon som ser ut som jag ska frälsas från sitt erbarmliga liv och möter därför en grupp experter som hjälper till med frisyr, kläder och beteende. I slutet av programmet ser denna tråkiga Svensson ut som en hollywoodstjärna. Vad som händer med honom när ridån gått ner vet ingen.

I en av de mest framgångrika makeover programmen, "Fab 5", Kanal 5, tar sig 5 modemedvetna män an ett hopplöst fall i varje program. I ett av dem möter vi George. George är helt fel. Hans långa hår är eoner efter sin tid. Hans garderob består av kläder som skulle passa på ett gym, men inte någon annanstans. Nu ska denne George anordna ett grillparty för sina vänner. Vi förstår att det var enklare att sätta en man på månen än att få denna tragiska figur med sin fåniga frisyr och sina fula kläder att klara av detta. Ett antal undergörande frisörer tar sig

an Georges hår. Efter en kvart kan man tydligt se att George faktiskt är en människa och inte en afganhund. Man klär honom i dyra kläder. Man köper in dyrt vin och bra kött och en mycket avancerad trädgårdsgrill. Naturligtvis gör man också om hans jättetråkiga hus och slänger ut hans mammas gamla möbler Alla Georges vänner beundrar förstås Georges nya stil. Budskapet är tydligt. I ett par italienska skor kan du gå hur långt som helst. Och alla vi små och grå börjar nu att planera våra inköp och våra nya mer intressanta liv.

För ditt missnöje med vem du är och hur du har det, dina komplex och din inre tomhet är lysande affärer.

3. Fast ibland undrar jag om det inte också finns en tredje och djupare orsak till alla dessa gör-om-mig inslag. Kanske är det så att vi inom oss anar att allt inte är som det borde vara med oss. Kanske finns det ett djupare rop som ekar i själens tomhet: - Gör om mig!, därför att vi någonstans vet att livet måste vara mer än att födas och kämpa för livet för att en dag dö. Kanske brottas någon med sin egen svaghet och ur besvikelsen över de egna tillkortakommandena växer en bön: - Gör om mig!

Det är där vi möter henne. Kvinnan vid, vars liv förändrades. Illustration: Tavlan.

Den här tavlan fick jag en gång som gåva. En gåva från en kvinna som kämpade med livet, med brustenheter, besvikelser och tvivel. När jag en gång predikade över den här bibelberättelsen såg hon plötsligt att den handlade om henne. Låt mig försöka förklara för dig idag vad hon såg. Denna tavla innehåller tre stora huvuddelar.

I. Brunnen

Först vill jag att du fäster ditt intresse vid brunnen. Brunnskanten är en mötesplats, scenen för ett möte. Brunnen är också en symbol. När vi är törstiga går vi till brunnen. En varm dag under den stekande ökensolen gick en kvinna till brunnen. Vart går du med din törst? Med din törst efter livsmening och trygghet.

För brunnen handlar om vår längtan.

Låt mig gissa: Jag tror att du längtar efter Gud ibland.

Har jag rätt eller fel? Jag tror det för så har det varit i mitt liv och så har det varit för så många människor jag mött. Och det har minsann inte bara varit kyrkligt engagerade människor. Min erfarenhet är att vanligt folk längtar efter Gud ibland.

En dag gick kvinnan till brunnen för att dricka. Hennes törst tog henne dit. Vad skulle hända om du följde din längtan? Kanske att den tar dig till Gud. Kanske att din längtan är den mötesplats där Gud stämt möte med dig sedan urminnes tider.

Så här sa Jesus till några människor han mötte: - Kom och följ mig! Jag inte aldrig att Jesus avkrävde människor stora och stolta bekännelser de inte kunde stå för. Men han säger: - Följ mig! Kom med mig en bit på vägen. Se och undersök själv. Tänk om du skulle följa Jesus till brunnen, till den plats dit din törst för dig. Kanske är det så att om vår längtan får löpa fritt så löper den till Gud. Mitt i bilden står en brunn. Brunnen är en symbol för vår längtan. Brunnen blir en mötesplats. Så kan också vår längtan bli mötesplatsen där vi möter Gud - och oss själva. Jag tror att du längtar efter Gud ibland.

II. Kvinnan

Vid brunnen möter hon sig själv. Hon gör det i några få ord: - *Fem män har du haft och den du nu har är inte din egen.* Och vi förstår att hon längtat länge, gått från famn till famn... Alla dessa lösa förbindelser och krossade förhoppningar. Minnen fulla av skam.

Som så många i den situationen, när ljuset avslöjar oss, försöker hon dölja sin nakenhet med fromt språk. Hon tar upp en gammal debatt. Som vanligt handlar det om hur man ska tillbe

Gud. Jesus för samtalet tillbaka till väsentligheter. Ingen - ingen - duperar Gud med fromma ord. - Hur... eller var du tillber Gud är oviktigt, menar Jesus. Det viktiga är din ärlighet. Och kvinnan kan inte längre fly. Hon måste möta sig själv och sanningen om sitt trasiga liv.

Jag lyssnade till Bill Clinton härom dagen. Han berättade om sin tid som president. Nästan hela samtalet kom att handla om hans äktenskapsbrott.

Jag tyckte han var modig. Skammen skuggade samtalet. Han berättade hur han hade varit tvungen att säga som det var till sin fru. Och när hans fru sedan sagt att han nu måste gå själv och berätta allt för sin dotter, då grät världens mäktigaste man. Han förde just dessa dagar krig. Han bombade just dessa dagar Usama bin Ladins träningskamp. Han var inte rädd för att konfrontera terrorister, men han var rädd för att möta sin dotter och rädd för berätta sanningen om sin egen svaghet.

Vågar du möta sanningen om dig själv?

Bibeln uttrycker det så kärvt: "Alla har syndat och gått miste om härligheten från Gud", Rom 3:23. Paulus liksom säger: - Vi behöver alla en extreme makeover, fast på insidan. Mitt problem är mitt hjärta, min synd. Mitt problem är att jag bryr mig mer om mig själv än andra, att jag har så lätt att slå och så svårt att förlåta, att jag har så lite av empati och medkänsla.

Mitt problem är att jag tappat bort Gud. Ibland tror jag att vi inte vågar möta den djupa sanningen om oss själva och då istället arbetar med ytan. En bibeltext säger: "Er prydnad skall inte vara något utvärtes, håruppsättningar, guldsmycken och fina kläder, utan den inre, dolda människan med sitt oförgängliga smycke, ett mildt och stilla sinne. Det är dyrbart i Guds ögon.", 1 Pet 3:3-4.

III. Jesus

Hans närvaro förändrar kvinnans liv. För det är nog nu inte den teoretiska kunskapen om Gud utan den egna erfarenheten av Gud som förändrar oss.

Kom ihåg vad hon sa om Jesus: - *Han har sagt mig allt jag gjort. Vad är det hon säger? Hon säger: - Han känner mig. Det är en insikt som rätar på krökta nackar och tänder ljus i slocknade blickar. - Han känner mig.*

Det var också vad hon såg, kvinnan som gav mig tavlan. Bilden handlar inte bara om något som hände då och där. Den handlar om mig. Om min törst och längtan. Och om jag vågar följa min längtan kanske den tar mig till en plats där Gud stämt möte med mig, utan att jag visste det. Och kanske han ger mig mod att både våga möta mig själv - och honom. Och kanske då att en ny insikt skulle gå upp över mitt liv, som när solen sakta stiger upp ur en nattsvart horisont en tidig morgon och lägger allt i ett nytt ljus. - *Han känner mig.*

- Gör om mig! Kanske skulle du vilja be så idag.

Jag tror att det är möjligt. Jag tror att den som träder nära Gud kommer att förvandlas, på många sätt.

Men jag tror också att det är viktigt att inte bara se sig själv som ett trasigt renoveringsobjekt. Någonstans, mitt i all hets och mitt ibland alla idealbilder som piskar mot mitt liv måste jag också finna vilan. Och den djupa vilan ligger i upptäckten: - *Han känner mig.*

Så lyssna sist av allt till en lånad bön: "Herre, du rannsakar mig och känner mig... Innan ordet är på min tunga vet du, Herre, allt jag vill säga. Du omger mig på alla sidor, ag är helt i din hand... Du såg mig innan jag föddes, i din bok var de redan skrivna, de dagar som hade formats innan någon av dem hade grytt. Dina tankar, o Gud, är för höga för mig, väldig är deras mångfald. Vill jag räkna dem är de flera än sandkornen, när jag till slutet är jag ännu hos dig.", ur Ps 139.